

BARS-TITON

KÖZMŰVELŐDÉSI-, TÁRSADALMI- ÉS POLITIKAI HETILAP

Előfizetési árak: Egészévre 10.—
Hétre 5.—, negyedévre 2.50 pengő
Egyes szám ára: 20 fillér

Megjelenik minden vasárnap reggel
FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. KERSÉK JÁNOS
FELELŐS KIADÓ: BARTHA PÁL

Szerkesztőség és kiadóhivatal Léva.
Telefon 98.
Kéziratokat nem őrzünk meg.

Uj vágányon

(Ky) Az egész nemzeti közvélemény nagy figyelemmel és érdeklődéssel kíséri a kormány rendeleteit, amelyekkel megakarja tisztítani a magyar közéletet és közgazdasági életet az alkalmatlan s oda nem való elemektől. Jól tudjuk, hogy ez a munka nem történhet meg villámgyorsasággal, de örül az egész keresztény nemzeti társadalom, hogy végre komolyan hozzá fogtak s a jelek szerint százszázalékosan is akarják megoldani a régtől kísértő problémákat.

Ezelőtt csak a szép szavak aratában furdelték a nemzeti társadalom felkét. Állandóan összetartásra buzdítottak, de emellett szabadon működtek a magyar összetartást mesterséges tervszerűséggel gátló, szétforgácsoló és bomlasztó erők. A nemzeti közvélemény csodálkozó meg nem értéssel látta, hogy egyes vezetők szavai és tettei között hiányzik a harmónikus összecsendülés. A keresztény közvélemény észrevette, hogy itt olyan munka folyik, amely a „kecske is jólakjon, meg a káposzta is megmaradjon” gondolatát juttatta önkéntelenül az emberek eszébe. Pl. a kis zsidókat megrendszabályozták, de a nagyokat, a közgazdasági élet hatalmas Cézárait és Krózusait visszaszorítani már nem volt elegendő erejük. Ugyan ki látott már olyan halaszt, aki a nagy halakat visszadobja a hálóból a folyóba, hogy továbbra is vígan fickándozzanak és csak a kis halakat huzza a nyársra? Bármelyik lévai keresztény kiskereskedő megmondja, hogy a budapesti zsidó nagykereskedők hogy beszéltek velük, ámídon gunyosan Dicsértéssékel fogadták őket.

Megdöbben az ember amidőn most olvassa a nyilvánosságra került adatokból, hogy hány zsidó iparmágnásnak vagy bankvezérnek van napi kétféle három ezer pengőt is meghaladó jövedelme és senkinek sem jutott eszébe ezeket a hatalmas jövedelmeket megnyirbálni, törvényerővel szabályozni a jövedelmek maximumát. Vajjon ki hitte el a nép közül, hogy ezek a napi két és három ezer pengő jövedelemmel rendelkezők is a hatósági utalványok kimerített adagain élnek? Nem nehéz elképzelni, hogy micsoda lélekrombolást és lélektörést idézett elő ez a szegény néposztály tagjai között. Ezek részére tartogatták a fekete piac értékeit, mert ezeknek semmi sem drága, de ennek az áldozata lett azután a kisjövdelmi

ember is, mert a fekete piac eluralkodásával mesterségesen tönkretették a pengő belső vásárlóértékét, de a béreket és a fizetéseket természetesen a hatósági árak szintje szerint állapították meg, aminek az lett a következménye, hogy a pengőnek nagyobb volt az értéke, amikor a kisjövdelmi emberek felvették a fizetésüket, mint amikor vásárlás alkalmával kiadták. Országos tekintélyű tudósok hívták fel a figyelmet pl. arra, hogy micsoda veszedelmet rejt magában a magyar kultúrára az, hogy a tanári kar olyan csekély fizetést kap, hogy ezt a pályát az elnéptelenedés veszélye fenyegeti, mert ilyen fizetésért nincs kedve az ifjúságnak a tanári pályát választani életcéllul. Ezzel szemben pedig neveket emlegettek a milliomosok között, akik csak a nevüket tudták aláírni, de bőségesen megvoltak áldva ugynevezett „üzleti ér ékkel”!

Értetű, hogy az ilyen kirívó aránytalanságok nyugtalanították az ország lakosságát, amely tulnyomó részben mégis csak kisemberekből áll; ez igaz, de az is igaz, hogy eddig a keresztény kisembereknek kicsi volt a szava is. Ezért alakulhatott ki nálunk egy társadalmi réteg olyan jövedelemmel, amely a bakbávé fekete piaci árát, hatszáz pengőt — no nem egy méter-mászárát, hanem csak egy kilóért — szemrebbenés nélkül megfizeti, van azután egy olyan társadalmi réteg, amely a fekete piac „áldása” révén maga is olyan anyagi helyzetbe jutott, hogy a hatszáz pengős bakbávének maga is vásárlója és fogyasztója lehet s van egy harmadik réteg, amely az előbbi két rétegnek az áldozata, mert ez a harmadik réteg kénytelen kizsádni a hatszázpengős bakbávé és egyéb tartozékai árát és költségeit s ennek a harmadik rétegnek a családjában viszont problémát jelent egy pár almának a beszerzése, hogy gyermekei egy kis vitaminhoz jussanak télen.

Sajnos, hogy az itt vázolt kép nem csak szimbóluma a helyzetnek, hanem kereserű valóság, amin csak egészséges népi politika bevezetése segíthet. Ennek a becületlen szándéku népi politikának a megvalósításában a magyar kormány maga mellett találja a nemzet minden jóérzésű tagját.

Azonban e munka keresztülvitelében a nemzeti társadalomra is a nagy feladat vár. Kettőt kell megtanulniuk az embereknek: az önrevíziót és a lemondani tudást. Revideálni mindenkinek önmagát, belenézni a lelkébe s meg-

kérdenie tőle, vajjon jó volt-e amíg eddig élt s amit eddig tett? Nem elég csupán meghirdetni az új magyartéteket és várni annak eljövetele. A legelső lépés az új magyar élet igényléséhez az új magyar lelkeség kialakítása, amit mindenkinek magán kell keresnie s nem másoktól várni azt. Hiába nézünk egymásra, hogy ki kezdi meg, kezdje meg mindenki egyszerre, még pedig azonnal és ne szabotálja és ne markirozza a lázas munkát senki sem. Félre a konjunktúra lovagokkal, még ha keresztények is, nincs olyan keresztény nagykereskedőkre sem szükség az ország közgazdasági életének, amilyet egy lévai keresztény kereskedő vázolt előttünk. A budapesti keresztény „kereskedő” nem akart árut adni a lévai ugyancsak keresztény kereskedőnek, mire ez azt kérdezte tőle, hogy hát a háboru után nem lesz szüksége vevőre? Erre azt válaszolta: mit gondolsz, én még a háboru után is kereskedő akarok lenni? (Jó volna megtudni, hogy hol tanulta az „átmeneti” kereskedelmet?) Ezek után ki mondhatja azt, hogy nincs itt szükség jól működő s nagy seprűre?!

A fekete piac uralkodói ugylátszik már érzik az új szelét. A kereskedők lapja legujabb számának egy közleménye is ezt bizonyítja, amely arról szól, hogy a kereskedőket szinte tömegesen keresik fel a gyárak megbízottai, akik olyan raktáron levő cikkeket is kínálnak, amelyek szállítására eddig jóformán nem vállalkoztak az elmúlt hónapokban.

Vármegyénk közgyűlése üdvözölte az új kormányt

Bars—Hontvármegye törvényhatósági bizottsága aszerdán tartotta folyó havi közgyűlést Thurócsy Károly főispán elnökletével. A főispán a napirend tárgyalása előtt megemlékezett a politikai változásokról. A háboru közelebb jött határsínhez — mondotta egyebek között a főispán — ezzel a kális veszedelem megszűbbodott. Új kormány bevezetése vált szükségessé. Az új kormány tagjai mind kipróbált harcossai a magyar politikai életnek, személyük garancia arra, hogy megfelelnek annak a súlyos feladatnak, amit megukra vállaltak.

Indítványozta, hogy a közgyűlés táviratilag üdvözölje az új kormányt hivatalba lépése alkalmából. Külön emlékezett meg a főispán Jaross Andor belügyminiszterre történt kinevezéséről. Jaross Andor belügyminisztert — ugymond — Léva város mint díszpolgárát már üdvözölte, de javasolja, hogy a közgyűlés

Segítséget a légitamadás áldozatainak!

külön is köszönte őt mint Léva város díszpolgárát. Végül Baky László országyűlési képviselő és vitész Endre László pestvármegyei alispán államtitkári hivatalából emlékezett meg a mindkettőjük távirati üdvözléséről indítványozta. A kisgyűlés a főispán indítványát egyhangú lelkesedéssel elfogadta.

A főispán ezután megnyitó beszédét mondta el. Kifejtette ebben, hogy hasáék érdekében bizonyos intézkedés történt. A Kormányzó ur és a magyar kormány egyértelmű elhatározásával német csapatok érkeztek hasáékba. Es az intézkedés az utolsó órákban történt, amikor veszedelmes jelenségek mutatkoztak, amelyek, hála Istennek már elmultak. Viselkedjünk a köztünk levő német katonákkal barátságosan és saivélyesen, mert hiszen ők velünk karöltve harcolnak hasáék érdekében. Aki ma nincs velünk, az ellenünk van! Aki pedig ma nincs velünk, azt el kell tiporní! — mondotta a főispán. Ma mindenkinél nyíltan színt kell vallani. Kéri az egyesült vármegyék közönségét, hogy tegye félre apró eszéről sérelmeit és sötépségeit, mert most vállvetett erőnkkel kell szolgálnunk hasáékát és a magyar fennmaradást.

A főispán megnyitó beszéde mély benyomást keltett a kisgyűlés tagjai sorában. A kisgyűlés ezután áttért a 88. pontból álló napirend tárgyalására.

22 községben már kiosztották a földeket az új tulajdonosoknak.

A vármegyei kisgyűlés után a közigazgatási bizottság tartotta meg ülését a főispán elnökletével. Az alispáni jelentés beszámolt a földosztásról. A jelentés így szól:

Az elmúlt hónapban a Vármegyei Kiszőlési Szövetkezet kezelésében levő birtokok nagyrészeinek szétosztása, pontosabban birtokbadaása az intézkedésünk. A birtokbadaást a vármegyei szakigazgatási ágak vezetőiből, nevezetesen a vármegyei gazdasági főosztálytól, a törvényhatósági főállatorvos és a m. kir. államépítészeti hivatal képviselője, a vármegyei sziociális szakelőadó, a Kiszőlési Szövetkezet igazgatója, az illetékes járási főszolgabíró, a községi előjáróság, egy helybeli érdektelen gazda és kiszőlési előadó közreműködésével saját magam foganatosítottam. Birtokbadaasat a nagybirtok, ahas, verébelyi, tild, csifféri, nemesspanni, szentmihályi, fajtkürti, pombai barabarcskai, alsópéi, felsópéi, bajkai, barsandrédi, mási, ágonyi, nagydi, tórai, és zseméri helyben földhöz jutattottak, továbbá a nemesspanni, verébelyi és garamvesztési telepéseket. Ugyanakkor a bizottság által megállapított becserében a megfelelő föld és holt felszerelést minden jutatot részre kiosztáltam. Az átvett földre vonatkozóan a föld vételárának 15 százalékát a jutattottak nagyrészt kifizették. Az föld és holt felszerelést a jutattottak részben megváltották, részben pedig rendes Szövetkezeti juttatás címén kapták meg. A birtokbadaas megkezdése után a Szövetkezeti gazdálkodás alatt már csak a barabarcskai, fajtkürti, sári, egei és Ipolyásztó-szalabai birtokok maradtak, ahol az építkezés előrehaladásának mikéntjétől függ a birtokbadaas foganatosítása. A földek szétosztása, az elkerülhetetlen alap és jognékiült panaszoktól eltekintve, általános megnyugvást és megelegedést hozott. A még ki nem adott birtokokon az építkezés az elérhető legnagyobb iramban folyak.

A kiszőlési Szövetkezet a múlt hónapban a következő juttatásokat esztendőre:

Házépítés és vétel 3 esetben 1.243 22 P.
Hástatarozás 3 esetben 2 848 53 P. Mésd-gasd. ing. 10 esetben 6 307 40 P. Gazdasági felsz. 2 esetben 1.220 P. Téli juttatás 3 esetben 6 800 P. Ló juttatás 3 esetben 5 100 P. Sertés juttatás 1 esetben 350 P. Malac juttatás 1 esetben 300 P. Egyéb köcs. juttatás 10 esetben 3 890 P. Összesen 27.559 15 P. Házasodási köcsön 1 esetben 1 000 P. Hadigond. köcsön 2 esetben 3.000 P. Összesen 31.559 15 P.

Népi kultúra a felvidéki nevelésben

A „Felvidéki Nevelő”-ban írja Kiss Zoltán.

Régi történelmi igazság az, hogy gazdaságilag egyetartozó területességnek állandó vonzóerőkben tartják egymást.

Ilyen állandó kapcsolat forrasztotta újra és újra egy-egy eszleire osztott O szorazágot, sőt Magyarországot is. A felvidéki területek lecsatolása annak idején az angol és francia tőkék támogatását kiaknázó cseh nacionalizmusnak sikerült. Es a nacionalizmus erősen polgári színezetű volt, sőt a demokráciának nevezett államalkulat tuisáait is magáévá tette.

A csehszlovák elgondolás mögött forró nacionalista álmok pihogtek a tyúesen dolgozó taktikával messzemenő céljai voltak a magyarsággal, bár a demokráciák felfogását, életsemeléstét nem tagadta meg.

Reális volt ez a politika. Távot volt tőle a mai háboruseltű magyarosított romantikának. De éppen ezért, mert reális volt, veszélyes is volt a magyarságra.

Míg Csehszlovákiában magában izzó nemzeti érzésű álmokat meg a csehek jövőjüket, addig a magyarsággal szemben a „barátság és megerítés” játékok játszó, nagyvonalúan és reálisan számoló politikával ásták a felvidéki magyarság sirtját.

Nem volt ennek a pedagógiai és nemzetlélek alakítási elgondolásnak háttérében semmi ködös, különböző érthetetlen célkitűzés.

A csehszlovák tőkés rend, a sokat szidott kapitalizmus nem volt nemzeti. Est az ipari tőkét a nyugati tőkés világ finanszírozta: nem is volt éppen ezért lényegében expanzív. A nemzeti és gazdasági erők nem egy helyről sugároztak szét. A szűkebb nemzeti töke havija Cseh-Morvaország. A Felvidékre kiazugró gazdasági erőköt Nyugat táplálta. Es a nemzetközi gazdasági erőhatás hosszú magával egy nemzetközi polgári kultúrát, majd egy polgári színezetű nemzetközi munkás világnézetet: a szociáldemokráciát.

A világválság idején a nyugati töke már megkezdte visszavonulását s a termelő tőkétől banktöke lett; később a saját hazájában vagy az utódállamokban a nehézipart finanszírozta: a hadiipart.

A gazdasági háttér nélkül maradt polgári kultúrát lassú lépésekkel a baloldali munkás-kultúra kezdte felváltani, a történelmi könyvtelen dinamikájával egyre radikálisabb színt vett fel. Bár a cseh nemzeti imperialista gondolat, a messze álmok még mindig égtek. Hiszen a kultúra erősebb a gazdasági hatáskörnél.

A Felvidék visszatért. A Danamedence gazdasági öröinek hatáskörébe került. Ennek az országnak, ahová a felvidéki magyarság került, egységesen irányított világnézete, fegyelmezett társadalma volt. Nem tagadták: egy szegényebb társadalomhoz csatlakozott egy gazdagabb, anyagiakban jobban bővelkedő társadalom: a Felvidék.

Mik voltak a csehszlovák társadalom alappillérei?

1) Az egyéniség korlátlan hangosztatása.
2) A közönségi érzés és közönségi tudat elhanyagolása.

A visszatérő Felvidék még mindig keres, kutat egy közös alap után. Ez a közös alap a népi kultúra.

A népi kultúra lehet tehát az az egyedüli közös alap, amelyen egy új társadalom elhelyezkedik s felépíti önmagát.

Milyen célkitűzésnek legyenek a népi kultúra, mint nevelési világnézetnek, világszemléletnek? Az első jellemvonása; a közönségi életszemlélet.

A polgári nevelés, amelyen a cseh is volt, nem törődött a közönségi célokkal. Szociális intézkedéseit mögött is inkább az egyén jogainak tiszteltbentartása lebegett. Nem az egyén volt a közönségért, hanem a közönség volt az egyénért. Nem szavakból való játék ez. A csehszlovák állam általraista intézmény is volt. Céljai között első helyen ott volt az

egyen jólétének biztosítása. De nem a közönség szempontjai szabtak programot.

De nem is volt ennek az államalkulatnak a magyarsággal közönségi célja. Nem voltak a csehek községbeve azon, hogy a magyarság egykúrik, hogy s Rima és a Garam völgye elnéptelenedik. Talán fájón vették tudomásul, hogy az egy-egyermek rendszer náluk is divatosabb lett. De visszat mit lehetek? Nevelésük, világnézetük háttére: az egyén abszolút érvényű jogai voltak s a közönség csak mellérendelési viszonyban nyert értelmet.

A népi kultúra s a jövő társadalmak kultúrája eltér a polgári társadalom kultúrájától. Az egyén helyett a közönség lép előtérbe. Nem a maga közös fogalmában. Az egymárárt való felelősség tudatában: a sokat hangosztatott szocializmusban.

A felvidéki munkás, a paraszti rétegek s az ezek mellett küzdő értelmiségi rétegek keresik a kapcsolatot egymással és a magyarországi ugyanilyen társadalmi csoportokkal.

A közös nevező valahol mélyen a paraszti kultúrák síkján van, ahol a magyarság ősi őstörénei a maguk legkevésbé gátolt formáikban kiélhették magukat. Bántotta a felvidékieket a nálunk meglévő rangrendszer. Pedig ez s rangrendszer a csehek alatt is megléte. A különbözőség az, hogy ott rejtett formák között érvényesült. A társadalmi ellenítétek ott is olyan mélyek voltak, mint a többi polgári államban. Az egyszerűen urnak nevezett gyáros éppen olyan rejtett hatalmasság volt, mint az, aki nálunk ráadásul még a méltóságos címet is hordja. A népi kultúra is ismeri az alárendelési viszonyt, de ez nem az egyének, hanem a közönségnek szól. Tudjuk, hogy a társadalom, közönség csak úgy állhat fenn, ha az egyén az ott levő társadalmi rendnek aláveti magát.

Az ősi népi kultúrában azonban az elöbbségűel a minőség határozott s ezért volt a szocialista szó modern értelmében.

A magyar faj népe mindig értékstíztelő volt s mindig hallgatott sz okos szóra. Ezért tudott átvészelni Európa szivében ezer veszélyt keresztül egy évszadra. A közös célokért lemondani, asokért áldozni, es az elgondolás hiányozott a felvidéki lélekből. Bár a népi kultúrában, a falvak kultúrájában es megléte, csak öntudatra nem jutott a saját, erőteljes intellektuális oltalmazás híján.

A népi kultúra másik jellemvonását, az érzélgőségűel menteséget ugyancsak nem ismerte a felvidéki szellemi beállítottság.

Az őstörékek szabad uralkának nem vetett gátat magasabb közönségi szempont. A család felbomlása, a szabad élet a maga társadalmombasztó hatásával maradéktalanul érvényesült.

A népi kultúra kemény jellemet kíván meg. Az érzélgőség korlátok közé szorítja, az emberek egymásköztü kapcsolatáinál távolabbi célokat ismer: a faj fennmaradását, az egymás boldogítását.

A népi kultúra harmadik nagy vonása az, hogy csupán akkor hű önmagához, ha azt a nép éli is.

Míg a polgári kultúrában a szellemi termékeket élvezték, addig a népi kultúránál más történeik: a népi alkotásokat a nép alkotja, annak fiai hozták elő nem a saját lelkivilágukból, hanem annak a közönségnek a lelkivilágából, amelynek szószólói. Problémái, ha egyéni problémák is, nem érzélgősök, hanem egyszerűek, nagyok, emberi problémák; a nép problémái.

A népi kultúra negyedik vonását abban látom, hogy kifejező késsége tisztán magyar. A sene, amely Kodály és Bartók kutatásai alapján már rátélt ősi gyökereire, a diszító művészet, amely Fáy kutatásai nyomára már kezd felélni az ősi vonások, az építézet, s ami legfontosabb: a nyelv, egyre inkább szűkeks, hogy magyarrá váljanak.

Ez a népi kultúra nem fogja figyelmen kívül hagyni a civilizáció eredményeit. Nem lesz reakció. Hiszen lényege: a fejlődés. A fejlődés azonban egységes.

Az eddigi kultúránk felemás kultúra volt. Egy fejlődés alapon épített új város. A régi felvidéki életszemlélet ezért lett viszony-

lagosan könnyen lebontható. Nem volt egységes és a struktúrával összefüggő alapja. Hasonlított a mi mult század végi és század eleji városi kulturánkhoz. Ezért is tudta kikezdeni azt a kultúrát hedonista, utilitarista, anarchista stb. életszemlélet. Hiányzott az a vonal, amire szükség van minden kulturánál: a folytonosságot jelölő feltelek ivelése.

A Sz. M. K. E. s talán valamennyi felvidéki nemzetnevelői elgondolás a népi kultúrát választja világszemléleti alapnak. Nem divat ez, hanem az élet, a gyakorlati elgondolás diktálja. A nép nevelése a legtermészetesebben a népiskolákban és a közép- és felsőfokú iskolában történik. Ide is el kell jutni a népi kultúrának. Egyelőre sok függ a helyi viszonyoktól, a tanító személyisége és környezetétől, a tanítási módszereitől. Ne ijedjünk meg, ha ebbe a népi kultúrába bele kell vinnünk a szociális elemet. Még mindig elég magyar marad ez s még mindig elég magasrendű. S ne féljünk, hogy ez a kultúra nem lesz idősebb és érdekesebb. A gyermek éppoly fogékony erre is, mint minderre, ami emberi és szép.

A nemzetiségi kérdés megoldása is könnyebben történik, ha a nemzetiségek népi kultúrájában megkeressük azt a közös elemet, amely a magyar népi kultúrával közös. Kétségtelen ugyanis, hogy ezekben a népi kultúrákban sok az egymásrahatás. Az egymáshoz való viszonyítás így is kifejezésre jut.

A nemzetiségek más formákban, más motívumokban fejezik ki gondolataikat, mint mi, de ez a kifejezési forma is közelebb el hozza nekünk, mint az az idegen jelenség, amit a nyugati demokráciák valának s amelybe belekényeskedtek egyedüket s amelynek imperiálisista módszerei sem népszerűek.

Ez a kérdés azonban már elvezet ettől a témától.

Az bizonyos, hogy a népi alapon nyugvó kulturánk nem fog ellenkezést kiváltani.

A magyar népi kultúra tehát nyílt szembesítés olyan problémákkal, amelyekről székesség nyíltan, őszintén beszél. A népies kultúra elfogadása s pedagógiai felhasználása ugyanis a felvidéki élet létszámra.

A bombakárosultakért!

Szépséges fővárosunk ellen intézett kegyetlen légitámadás sajnó fájdalommal tölti el mindannyunkat, akiket a háború démona megkímélt hasonló megpróbáltatásoktól. Magyar testvéreink élete és szorgos magyar kezei nehéz munkájának szerzeményei pusztultak el. A magyar sors átérzése és a nemzettestvéri érzület parancsdására mozduljanak meg a magyar szívek Léván, valamint Bars-Hontvármegye egész területén, adja tovább minden keresztény magyar testvérünk a jelszót: Adakozunk a légitámadás áldozatainak megsegítésére! Adjon mindenki annyit, amennyit tud, a kis ember fillére éppen úgy a magyar szív őszinte segíteni akarását fejezik ki, mint a tehetősebbek pengőit és a gazdagok százait. Sikoltson végig az egész országon: Magyar testvérek, segítetek a veszélyben nehezed idején a hajlékuktól, ruházatuktól és kenyérüktől megfosztott áldozatokon! Segítetek! Amíg az országos gyűjtést központilag is megszervezzük, adományokat lapunk kiadói hivatala is továbbítja és nyilvánosan nyugtázza. Felhívjuk vármegyénk közönségét, főképpen pedig melegszívű magyar asszonyainkat, hogy a veszélyeztetett területek kitépített gyermekeket, a jövő bimbózó reménységeit, fogadják szeretet gondoskodásukkal és tegyék elviselhetővé családi félszük hiányát.

Eddigi adományok:

„Bars-Hont” szerkesztősége és kiadói hivatala 200 P., vitéz Kézdy Valdemár m. kir. őrnagy 200 P., Agárdy Zsigmond osztályosmester 100 P., Lévai Mária Kongregáció 100 P., Bogner Gyula m. kir. állategészségügyi főtanácsos 50 P. (névnapmegváltás címen), ifj. Reindl Károly 40 P.

Felhívás a nagyközönséghez!

Az országos légóltalmi parancsnok ezúton felhívja az ország lakosságának figyelmét arra, hogy az angolszász repülőgépek robbanószerkezettel ellátott rongybabákat dobta le. A rongybabákon kívül valószínűleg egyéb robbanószerkezettel ellátott tárgyak, játékszerek, töltőtöltak, használati eszközök ledobásra is sor kerülhet. A szülőkhé tehát szigorúan figyelmeztessék gyermekeiket, hogyha akár ilyen rongybabákat, akár egyéb játékszereket találnak, ahhoz hozzányúlni ne merjenek. Aki pedig ilyen játékszert, vagy egyéb tárgyat talál, anélkül, hogy ahhoz hozzányúlna, azonnal jelentse a legközelebbi rendőrnek, csendőrnek vagy hatóságig légóltalmi közegnek.

— A péntek esti légiriadó alatt a várudvarban levő ovóhely két ablaka világított! Miért? Szigorú vizsgálatot kérünk!

— A BELÜGYMINISZTER dr. Kara Lajos garamaslói községi jegyző Léva városához első osztályú aljegyzővé nevezte ki.

— NÉVNAPEMGVÁLTÁS címen dr. Kmoskó Béla kir. közelegző 100 pengő adományozott lapunk utján a lévai árvahaznak.

— MÁRCIUS HAVÁBAN vármegyénk területén 97 hovenyterítés megbelegedés történt. Ebből 67 kanyaró, tízüz 2, bárányhimlő 4, skarlátina 12, paratüsz 10, szövődményes influenza 3, diftéria 8, trachoma 1.

— A KISALFÖLDI MEZŐGAZDASÁGI KAMARA KÖZLI: A Kamara fejlődése lehetővé tette, hogy a Bars-Hont és Nyitra-Pozsony vm-i kamarai kirendeltségek élére kamarai tisztviselőt állítson. A Kamara ezen elgondolása reméljük, oda fog vezetni, hogy a közelegzés, a mezőgazdasági élű egyesületek és a Kamara között fennálló jó viszony tovább mélyül s így váltva tudhatunk a mezőgazdaság érdekében. Tisztviselőnk, Tárnyai Lajos kamarai intéző, április hónapban fogja átvenni a Kirendeltségek vezetését egy Léván, mint Érsekújvárot, melyet eddig a vármegyei gazdasági egyesületek láttak el. A Bars-Hont és Nyitra-Pozsony vármegyei Gazdasági Egyesületeknek Kirendeltségi munkájáért ezúttal is köszönetet mondunk. A Kirendeltségek hivatalos helyiségei a Vármegyháza épületében lesznek. A hivatalos órákról, stb. lapunk egyik legközelebbi számában fogunk tájékoztatást adni. Kamaránk a napraforgó-termesztésnek minél szélesebb körben való elterjesztése érdekében már az elmúlt években is kiosztott a kisgazdákat és „leventecsoportok” közötti vetőmagot díjmentesen. Ezt az akciókat az idén is folytatjuk. Felhívjuk a Kisalföld területén működő Leventecsoportok vezetőit, hogy folytassák ebben az évben is az oltás megteremtési programjukat és működjenek közre a Kamara számára tevékenységében is, az oltástalás érdekében. Érdeklődők forduljanak a Kisalföldi Mezőgazdasági Kamarához, Komárom, Ferencz J. r. p. 16, ahonnan a kívánt vetőmagot díjmentesen megkötlik a jelentkezők sorrendjében Felkerülnek a közeleg mezőgazdasági bizottságok elnökei, a gazdasági előjárókat, és a közeleg előjáróságokat, hogyha a közeleg határában a hőségek, vagy görény annyira elszaporodott volna, hogy annak összefogása, mely egyúttal a közeleg érdeke is, kifizetődne, ezen körülményt a Kamarának éppis his 20-ig bejelenteni sziveskedjenek.

— TŰZ ALSÓVÁRADON. Szerdán este a közeleg belterületén tűz ütött ki, amelyhez segítségül hívonultak a környező közeleg tűzoltóságai, valamint a lévai tűzoltóság is két autómotorcsészkendővel. A vessedelemesen induló tüzet erős támaszával négy órai megfeszített munkával lokalizálták, így csak Baja István, özv. Konec Andrásné és Pólya Lajos négy szalmakazal, pajta és szinek égtek le.

— LÉGITÁMADÁS UTÁN NE TELEFONÁLJUNK. A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter rendelkezést adott ki, amely szerint légitámadás megszüntése után két órán belül magán személyeknek a beszélgetés tilos.

KOLONFÉLÉK

— KITERJESZTETTÉK A CSENDŐRSÉG FEGYVERHASZNÁLATI JOGÁT. Vármegyénk alispánja a következő figyelmeztetést adta ki: A kormány a csendőrség fegyverhasználati jogát a rendkívüli háborús viszonyokra tekintettel a csendőrség működési területén az egész országban lényegesen kiterjesztette. A kiadott rendelkezés szerint a szolgálatban álló csendőr mindenki ellen szemben köteles fegyvert használni, aki gyanússá teszi magát és a felszólításra kielégítő válasz nélkül elszalad. Aki tehát a vele szemben fellépő csendőr megállásra szólít fel, azonnal álljon meg és semmiesetre se igyekezzék menekülni, mert ezzel kiteszi magát annak a veszélynek, hogy a csendőr lelővi.

— NYUGDÍJAZÁSOK. Vitéz Simon József adóügyi jegyző, volt garamkővesdi körjegyző vármegyénk kiadói levele saját kérelmére nyugdíjba helyezte s szolgálati idejét 22 évben számította be. Koszma János volt szentmiklósi körjegyzőt ugyancsak nyugdíjba helyezte 40 évi szolgálati idővel. Beözök Béla ny. körjegyző, alsógyőrödi lakos nyugdíjgyűlével újból foglalkozott s a megszálás alatti időből 17 évet számított be nyugdíjába.

— GYÁSZHIREK. Pelerák János nyug. állampánziári főtanácsos életének 77. évében huszávasárnapján Estergomban elhunyt. A megboldogult a cseh megszállás előtt hosszú időn keresztül a lévai adóhivatalnál működött s a megszállás alatt költözött át a trieni Magyarországi területre, ahol azután az esztergomi adóhivatalnál helyezték el. A lévai Dalárda egyik főtagja és lelkes működő tagja volt évek óta tartózkodása idején. Halálát felesége, sz. Hráskó Margit és gyermekei Mária, János, Miklós és Gábor gyászolják.

— Özv. Janovits Ferenecné szül. Balassa Anna, életének 93. évében rövid szenvedés után elhunyt. A megboldogultban Agárdy Zsigmond anyósát gyászolják. Földi maradványait folyó hó 13-án helyezték örök nyugalomra a r. kat. egyház szertartása szerint.

— Veress Lajosné, Veress Lajos jbréségi tisztviselő özvegye, sz. Zvara Emilia, életének 70. és özvegyiségének 42. évében meghalt. Temetése csütörtökön volt az ég. ev. egyház szertartása szerint.

— A VÁRMEGYEI GAZDASÁGI felügyelő jelentése szerint az őszi vetések téli fejlődése megakadt és a márciusi éjjeli fagyok erősen visszavetették. A tavasziak vetése a kedvezőtlen időjárás miatt márciusban nem kezdődhetett meg. Némesített vetőmagból folytatólagosan kiosztottak 600 m. sörárpat és 350 m. sabot. Más vármegyébe folytatólagosan elszállítottak 22 vagon sörárpat. A növénytermelési előadó megsemmisítése a trágyakészítési verseny, amelyben 28 község 202 gárdával és 2 gárdákról 33 taggal vett részt. A mezőgazdasági munkások közül még sokan nem kötöttek szerződést. Gazdaságok nem jelentettek be munkásszükségletet.

— **ÁTHÉLYEZÉSEK.** A belügyminiszter Veres Lajos alispáni körjegyzői Alnöcsésére, Pogár László alispáni körjegyzői Nagykálnára helyeszte át. A főispán dr. Geöncseői Gyula verebelyi és Leskó Ignác szobi szolgabíró a szolgálat érdekében kölcsönösen át-helyeszte.

— **DR. KÁDÁR LEVENTE** belügyi államtitkár kéténapos hivatalos látogatást tett Léván.

Anyakönyvi hivatal bejegyzése.

SZÜLETÉSEK: Eisler Zoltán Umsztádi Zsuzsanna leánya Julia — Czompai József Kakas Maria fia József — Koncz Lajos Pétrás Margit leánya Maria — Magusin János Ilona leánya Ilona — Gerőfi Jenő Holovics Katalin leánya Klára Iláikó — Dr. Hoffmann Ferenc Valló Maria Hajnalka fia Ferenc Ervin Antal — Halasi Ferenc Halasi Anna fia Janos — Psenica István Viglas Rozália leánya Maria Magdolna — Vig Béla Farkas Ludmilla fia László

HÁZASSÁGOK: Ern János r. kat. Mikula Erzsébet r. kat. — Vas József r. kat. Jónás Verona r. kat. — Hluchány Károly r. kat. Bognar Katalin rk. — Meliska István r. kat. Pétrás Anna Maria r. kat. — Lőrincz Pál r. kat. Kinal Melánia r. kat.

HALÁLESETEK: özv. Tóth Istvánné sz. Váradi Erzsébet 83 éves — özv. Szabó Dánielné sz. Laszló Rozália 73 éves — Hírkó Karoly 80 éves — Andrá Judit 5 napos — Hoffmann Ferenc 2 napos — özv. Veres Lajosné sz. Zvara Emília 70 éves — özv. Jánovits Ferencné sz. Balázs Anna 98 éves.

Rádióműsorunk Budapest I-en

1944. április 17-től április 23-ig.

Azonok a mindennapi műsorközvetítésben: 6:00 Úzen az otthon. 6:25 Ébresztő, torna, 6:45 Reggeli z. 7:00 Hír. 8:00 Hírek: német, román, szlov. ruszin és szerb nyelven. 8:35 Zene. 10:00 Hír. 12:00 Harangszó. 12:40 Hírek. 1:20 Időjelzés. 1:30 Honv. úzennek. 2:30 Hírek. 4:45 Hírek. 6:50 Hírek. 9:40 Hírek. 10:10 Hírek; német, angol és francia nyelven, 11:45 Hírek.

HÉTFŐ: 10:15 Rádió-zene, 11:15 Szimfónia hangv., 12:10 Szalon-együttes, 2:00 Legierő-zenék, 3:00 Rádió-zene, 4:15 BSZKRT-zene, 7:00 Magyar-dalok, 7:50 Operaház-zenekar, 10:40 Szorakoztató-zene, **KEDD:** 10:15 Szórák-zene, 11:15 Szalonötös, 12:10 Muzsika, 2:00 Szalon-zene, 3:00 Rádió-zene, 5:00 Magyar-nóták, 6:20 Zeneszerzők felőrája, 7:30 Könyűi-zene, 8:40 Zongoraszámok, 10:40 Énekek, **SZERDA:** 10:15 Zene, 12:10 Rádió-zene, 2:00 Cigány-zene, 3:00 Zenekar-muzsika, 4:15 Zenélő-iexikon, 5:00 Rádió-hangv., 7:00 Magyar-nóták, (cigány-z.) 7:50 Galamb-kalitka, 8:25 Zene, 9:10 Zenei-telora, **CSÜTÖRTÖK:** 10:15 Zene, 11:55 Zene-művek, 12:10 Zene, 2:00 Rádió-zene, 3:00 Fuvoszenekar, 4:20 Magyar-nóták, 5:35 „Rigoletto” 8:25 Zeneszerzők teloraja, 8:55 Cigány-zene, 10:40 Szalonzene, **SZOMBAT:** 10:15 Operett-reszletek, 11:15 Zene, 12:10 Szalon-zene, 2:00 Rádió-zene, 3:00 Szorakoztató-zene, 4:20 Harmonika-együttes, 5:00 „a” uttemben, 6:00 Cigány-zene, 7:30 Könyű-zene, **VASÁKNAP:** 9:00 Unt. szt.-mise, 10:00 R. kath. szt. mise, 11:15 Evg. istentiszt., 12:20 Levente-műsor, 2:00 Művész-lemezek, 3:45 Énekek, 5:35 Cigány-zene, 6:20 Zene, 7:00 Hangverseny, 9:25 Zene.

LÉVA M. VÁROS POLGÁRMESTERE.

2247—1944 dr. Pat. szám.

Tárgy: Szegénységélyezett szolgáló adományok megszervezése.

FELHÍVÁS.

Városunk egyik elsősorban és sürgősen megoldásra váro problémája a szegény ügy. — E kérdés rendezésének lehetőségére hatóságom mindig a legnagyobb figyelmet fordította. — Történetek intézkedések a multban melyek több kevesebb eredménnyel megközelítették a célt: megadni az emberhez méltó élet lehetőségét azok számára is kik erre önérejükől önhibájukon kívül képtelenek. — Hogy csak egy eredményt emeljem ki a törekvésnek: városunk utcáin ma már nem látni koldusokat, kéregetőket, ami egészségügyi, esztétikai, idegenforgalmi de különösen emberiességi szempontból hosszú időn át szomorú jelensége volt a városnak. — Nem hatalmi sző tüntette el, nemította el őket, hanem a szociális gondoskodás nagyméretű fejlődésének következménye az. — Nincs eltakarva a nyomor, hanem a lehetőséghez képest orvosolva vannak az okai. — Hiszen ma már népkönyha gondoskodik élelmezésükről, s a napokban nyílik meg — ujonnan épült és korszerűen berendezett szerteház befogadá-

sukra. Nem beszélhetünk ugyan még csak megközelítő eredményről sem, de nagy haladás ez a multhoz képest. — Mindemellett azonban nyitott kérdésként marad még a szegények pénzbeli segítése. — Az állam részéről ugyan bizonyos összegű támogatásban részesülnek, a megváltozott gazdasági helyzet következtében azonban ez egyedül ma már nem elegendő. — Az állammal viszont a mai idő követelményeképp minden rendelkezésre álló anyagi erejét a nemzet létét biztosító intézményekre kell fordítania. — Tervbe vettem ezért e kérdésnek a város társadalmával karöltve történő megoldását. Segítségül hívom a város társadalmát és felhívok mindenkit, hogy jövedelméhez, vagyonához mérten kitűzött célokat megvalósulásához hozzájáruljon. Leventék fogják bejárni a várost, felkeresnek mindenkit, aki e tekintetben figyelembe jöhet. Egyszeri jegyzéssel egyben kötelezi magát mindenki, hogy folyó év január 1-ig visszamenőleg havonként megismétlődően egy évi időtartamon át ugyanazon összeget fogja a gyűjtők útján a város pénztárába beszolgáltatni.

A kérdés rendezése éppen a mai időkre tekintettel a legsürgősebb, halasztást nem tűrő. Figyelemmel kell lenni a közélet minden megnyilvánulására. A belső rend, nyugalom, megelégedtség biztosítása honvédelmi érdek Ennek elősegítése honvédelmi kötelesség. Elvárom és kérek mindenkit, hogy ez akciómat mindenki komolyan értékelje s ennek megfelelően adja meg támogatását. A tehetőséggel aránytalan megajánlást nem fogadok el. Kezdeményezésem meg nem értés és közömbösség folytán meg hiúsítani és komolytalanságba sűjeszteni meg nem engedhetem.

Léva, 1944. március 26.

Dr. LEHOTZKY BRUNO s. k. polgármester.

LÉGO- rendelkezesek

Légóltalmi készütségi parancs.

1944. évi április hó 12-én.

Tekintettel arra, hogy az Ország területén, így városunkban is a légvérségi nagy mértékben fokozódott és az utóbbi időben egyre sürűbben van légiradió, a légóltalmi szolgálat segédsztagok minden körülmények között való pihent és ütöképes állapotára nagy szükség van.

A szolgálat a riadó készütséggel járó fáradság kiküszöbölése, csökkentése végett a riadó készütségi lezamatot úgy szabályozom, hogy f hó 17 en deli 12 óratól kezdődően a légóltalmi segédsztagok fele, illetve egyharmd része köteles megjelenni a riadó elhangzásaakor, a segédsztag többi tagja, mint tartalék csak abban az esetben köteles szolgálati helyere bevonulni, ha városunkat légítámadás erte volna.

Egy-egy beosztott rajnak, szolgálati csoportnak a szolgálat egy hétig, hétfőn deli 12 óratól a következő hétfő deli 12 óráig tart. A szolgálat ideje alatt a beosztottak a város területét nem hagyhatják el és riadó elhangzása esetén, szolgálati helyükön késedelem nélkül kötelesek jelentkezni.

A pontos raj csoportbeosztás a tüzöltő parancsnokságon az elgázított táblán állandóan ki lesz függesztve, azt minden légo szolgálatos hetenkint legalább egyszer köteles megtekinteni.

A szolgálatos rajok, csoportok minden héten hétfőn, tehát a szolgálat megkezdésének napján d. u. 6 órakor a tüzöltő laktanyában elgázításra, gyakorlatra kötelesek megjelenni. Figyelemztetem az összes légo szolgálatosokat, hogy az elgázítás, a gyakorlat, a szolgálat alatt és ezen szolgálaton kívül is, a legfigyelmesebben viselkedjenek és a kapott parancsokat pontosan, lelkiismeretesen hajtás végre, mert ellenkező esetben úgy én, mint parancsnoktól ellenőrző közegem, legszigorubbant fognak eljárni.

Szolgálati beosztás, 1944. évi április hó 17-én deli 12 óratól, április hó 24-én deli 12 óráig:

Központi tüzöltő laktanyában 1. sz. segédtüzöltő osztagból szolgálatot tart: 1-ső szakasz (levente tüzöltők) 1., 2. raj, 2. szakasz (diák

tüzöltő) 3. raj, 3. szakasz (légo szolgálatos)

1. raj.

2. számú segédtüzöltő osztagból (Futura): 1. szakasz 1., 3. raj.

3. számú segédtüzöltő osztagból (OTI): 1. szakasz 1., 3. raj.

Egészségügyi szolgálatot az 1., 2., 3., 4. számú mentőállomásokon a mentőállomásra beosztottak közül az A) csoportbeliek tartanak szolgálatot.

Szénássy Sándor s. k.

Dr. Bugár János s. k.

hiv. tño. parnok.

m. kir. rendőrtanácsos, légo pk.

Véghatározat.

Hivatkozással a m. kir. Honvédelmi Miniszter Urnak 119.800-el. 35. 1944. sz. rendeletére ismételten felhívom a háztulajdonosokat, berlőket és lakókat, hogy a lakóházban, házcsoportokban lévő pincéket haladéktalanul, de legkésőbb a hirdetmény megjelenésétől számított 3 napon belül lomtalanítsák le, hogy azokból minden szemét, hulladék, büzt okozó anyag távolítsanak el, hogy a bármikor szükség övöhelyejeira használható legyen. A lakóház pincéiben lévő tüzelő, vagy egyéb más anyagot úgy kell összerakni, vagy eltávolítani, hogy az övöhelye való levonulást, az ott tartózkodást ne akadályozza.

A pincékben a szükségövhelyeken az eddig előírt felszerelési és berendezési tárgyakon kívül a fent hivatkozott rendelet értelmében 1 drb. 100 literes, vagy 2 drb. 50 literes edényben 100 liter víz, 2 drb. vízesődrót és fél-köbméter homokot kell tárolni.

A övöhelyen tárolt vízkészletet legalább havonta egyszer kell cserélni. A víztartó edényeket vödöröket, homokzacskókat (homokládát) az övöhely előtérében előter hiányában a bejárat közvetlen közelében kell elhelyezni, hogy azok a szabad közlekedést ne akadályozzák.

A övöhelyek felszerelésének beszerzéséről, karbantartásáról, valamint az övöhelynek tisztán való tartásáról a háztulajdonos, házcsoport-övhelyek esetén az érdektel ingatlan tulajdonosok közösen kötelesek gondoskodni illetve a felmerült költségeket közösen kötelesek viselni.

A lakóház tulajdonosa, avagy ott lakó berlő köteles a pincéivel nem rendezendő szomszédokat, házcsoportlakókat a pincébe legiradió esetén beengedni, ugyanígy az utcai közönséget is, akiket a legiradió a ház közelében erte.

Ahol pincék, övöhelyek nincsenek, tanácsos a lakóház udvarán, kertjében lehetőleg fedett árok-övhelyet készíteni. Az ehhez szükséges tájékoztatást, utasítást a városi mérnöki hivatal és a lególtalmi ügyosztály mindenkinek szívesen megadja.

Léva, 1944. évi április hó 14-én.

Dr. Lehoczky Bruno s. k. polgármester, légo vez.

HIRDETMEY

Tekintettel a fokozódó légvérségi váro polgármestere mint légóltalmi vezető, közterületeken, elsősorban ott, ahol lakóházi pincék nincsenek, árokövhelyeket készített a lakosság részére. Az árokövhelyek épsegére és használhatóságára az a házcsoport parancsnok köteles felügyelni, akinek a házcsoportjába az árokövhely belesik.

Felhívom a házcsoport parancsnokokat, valamint a tömb-alközret és körzet parancsnokokat, hogy az árokövhelyek használhatóságát a legszigorubbant ellenőrizzék és azokban kártévektől minden esetben jelentsek fel.

Felhívom a szülőköt, hogy gyermekeiket az övöhelyek környékéről, a bennük való játszótl szigoruan tilták el, mert az árokövhelyben taialt gyermekek szüleit is a legszigorubbant fogom megbüntetni.

Léva, 1944. évi április hó 13-án.

Dr. BUGÁR JÁNOS s. k. m. kir. rendőrtanácsos, légo. pk.

Köszönetnyilvánítás.

Köszönetet mondunk mindazon rokonoknak, ismerősöknek, kik felejtethetlen jö évesen, illetve szeretett nagymamánkat, anyósunkat dédmatát utolsó útjára elkisérni szivesek voltak.

AGÁRDY-család.

Bokorrózsák, törpe őszibarack-, és egyéb gyümölcsfák, magasztörzsű egres és ribizske fácskák, diszfák, fenyők, stb. kaphatók Winter István faiskolájában, Érsekújvár.

Jó házból való fiu tanulóknak fizetéssel felvétetik. Hagony Géza, arany- és ezüst-műves.

534

Tehéntrágya eladó, Gömbös Gyula utca 30.

535

A Lévai Magyar Testvéri Munka tizedbeosztása

I. tized.

Árpád-utca, Thököly-u, Némét-u, Garam-u, Olasz-u, Lengyel-u, Egyetértés-u, Levente-u, Gábor Áron-u, Turul-u, Timár-u.

Tizedmester Kovács Jenő; tizedesek Sritka István, Csörgy László, Tóth Károly.

II. tized.

Felszabadulás utja, Bocskay-utca, Jókai-u, Szt. Imre-u, Mikszáth u, Vitéz-u, Mácsay-u.

Tizedmester Lengyel István; tizedesek Lshotsky István, ifj. Turpinaszy Mihály, Baranya Sándor, Zórád Elie, Pétery Margit.

III. tized.

Apponyi-utca, Ády u, Hunyady János-u, Madach u, Erzsébet királyné-u, Raviczky-u, Kőlcsey-u, Arany János-u.

Tizedmester Miklóssy Béla; tizedesek Pleva József, Sütös István, Pétery Sári.

IV. tized.

Brach Ferenc utca, Bercsényi-u, Rákóczi-u, Mátyás király-u, Teleki-tér, Nagyatádi Szabó-u, Kisfaludy-u, Pilsudski u.

Tizedmester ifj. Váczy István; tizedesek Tóth Béla, Mészáros János, Tolnay Irén.

V. tized.

Ferenc József-utca, Lendenfrost-u, Csáky-u, Gróf Tisza-u, Háter-u, Magtárkőr, Zrínyi-u, Bethlen u.

Tizedmester Főja Tibor; tizedesek Györgyi Jenő, ifj. Ruzsák Károly, Balázs László.

VI. tized.

Szt. László-utca, Petőfi u, Klapka-u, Dóák Ferenc u, Eötvös-u, Szt. István-u, Schoeller-u, Sebastyén-u, Sütőház-köz.

Tizedmester Csuvára László; tizedesek Tulassay Sándor, Bartos Béla.

VII. tized.

Báti-utca, Ipolyási ut, Antal Gyula-u, Bolcsák Béla sor, Osmán-tér, Damjanich-u, Korász-u, Honvéd u, Bsm-u, Bercsényi-u, Vak Botyán-u. Obán-ut.

Tizedmester Kopernicsky Kornél; tizedesek Rajcsányi Sándor, Frenjka Márk, Konta Zoltán, Hegedűs József (Szt. János-puska), dr. Sierbinsky Ottóné, dr. Vojnarovszky Dzsónné.

VIII. tized.

Kossuth Lajos tér, Várody-tér. Kővestületér, Zich utca, Koppay-u, Dalmady Győző-u, Tompa Mihály-u, Horváth u, Mijáth-u.

Tizedmester Bartos László; tizedesek Palkovics István, Pokorny Árpádné, Mstyancsik Jánosné, Kocsvald Károlyné.

IX. tized.

Mussolini-utca, Balassa-u, Simor u, Báthy-tér, Gyürky u, Kigyó-u, Kaszinczy-u, Szepesi-u, Rothermere-u, Martonfy u, Bódogh Lajos-u, Várkapu köz, Templom-tér, Bathány-u, Szent-háromság-tér.

Tizedmester Bartha Pál; tizedesek Gábris Béla, id. Akács József, Ujlalussy János, Frasné Bláné.

X. tized.

Főja-tér, Fióra-tér, Dobó-utca, Káivaria-sor, Vardomb-sor, Koháry u, Saikla-ut, Hegyalja-u, Munkás-u, Vörösmarthy-u.

Tizedmester Komlóssy György; tizedesek Kovács István, Sas (Sossár) János, Faragó Róza, Komlóssy Györgyné.

XI. tized.

Werbőczy-tér, Horthy Miklós-ut a Poduzsánka hídig, Törökut-sor, Botika-u, Vágó-híd u, Poduzsánka-sor, Tóth Éde-u, Barai-u, Pásmány Péter u, Lorántffy Zsuzsanna-u, Nyitrai-sor.

Tizedmester S'ugel Béla; tizedesek Androvits Andor, Dohány Sándor, Peris Sándor, Brnák Marián.

XII. tized.

Horthy Miklós ut a Poduzsánka hídtól végig a vasút felé, Kiebeleberg-u, Esterházy-u,

Balogh János-u, Farkas-u, Vesselenyi-u, Petrogally-u, Mikos Kelemen-u, Pappmajor-u, Hussár u, Csepreghy-u, Baross u, Pálmay-u.

Tizedmester Galambos Endre; tizedesek Strba János, Németh Ferenc, Némegy Emil.

Felkérjük a tizedmestereket és tizedeseket, hogy közös megállapodással gondoskodjanak minden utcában 1—2 lyen munkát szívesen vállaló és arra rátermett utcai megbízottak (akár férfi, akár nőnek) a Testvéri Munkába való bekapcsolásáról s ezek neveit írásban a lelcim feltüntetésével jelenték be Koper-nicsky Kornélnak.

Kérjük a tizedmestereket és a tizedeseket, hogy erre a közelemenyre hívják fel egymás figyelmét, mert erre a munkára névre szóló kútió felhívást nem adunk ki.

— A FEKÁLIATISZTITÁSI DIJAK ÜGYE.

Kiss Károly lévai lakos és társai megfellebbez-ték Léva város határozatát, amellyel a fe-káliatisztítási díjakat felemelte. Vármegyénk bisgytlése jóváhagyta a város határozatát.

Ami a tudósításból kimarad...

A gyanútlan, labdarugást kedvelő LTE szurkoló ha kezébe veszi a népszerű sportlap hétfői számát, az LTE bajnoki mérkőzéséről szóló tudósításban sorozatosan csufos veresé-gekről értesül. Az őszi jó szereplés után olyan csapatoktól, amelyeket a mult idény-ben simán vertünk, érhetetlen és ez a szur-kolótábor joggal teheti fel a kérdést: Mi van a csapattal? mi a gyenge szereplés oka? Az alanti sorok ennek a szurkolótá-bornak és a játékosoknak szól.

Tul minden felszerelési hiányosság és egyéb bajon, melyről mint az egyesület ed-zője nem beszélhetek, a csapat gyenge sze-replésének egyik főoka egyes játékosok (akik egyebkent a csapat oszlopai) bajtársiatlan, kényelmes, sportemberhez nem méltó visel-kedés. Ha vidékre utazunk ők vagy lemaradnak a vonatról, vagy „elalszanak”, vagy egyáltalán nem vesznek tudomást arról, hogy nevük ott szerepel az összeállításban és hogy nem tud jönni, legalább bejelentene az inté-zőnek ebben az esetben fájó szívvél bár, — de még pótolni lehet őt a csapatban. Ehelyett a következő történik: Hajnalban együtt a gárda az állomáson, kivétel a fenti játékosok. Az intéző és az edző idegei tótágot állnak, pár perc az indulásig, szaladgálás, végül megindul a vonat kilenc szomorú játé-ossal a biztos vereség felé... Ez még nem elég. A hazai mérkőzésen újra „számítani” lehet rájuk, — a következő vidéki mérkőzésig.

Sajnos, szegény egyesületi vagyunk, felsze-relésünk hiányossága miatt utánpótlásunkat nevelni nem tudjuk sok játékosunk bevonul, minden posztra egy élvonalbeli játékos jut, így nem éri magát versenyben egy játékos sem, nem becsülji meg a helyét a csapatban. Fegyelemleg sem lehet a játékos ellen eljá-rni, mert társadalmi egyesületnek nincsenek meg azok az eszközei, mint egy vállalati egyesületnek tehát marad hátra két eset. Vagy vállalják ezek a játékosok posztjukat a csapatban lelkiismeretesen szívvél lelekkel, vagy akasszák szegre a futballcipőt és ad-ják át a helyeiket a fiataloknak. Az utóbbi esetben el lehet készülvén még vereségekre, de itt már tehetséges fiatalok edződnék az NB III. lelvégében, mely a jövőre már meg-hozza a gyümölcsét.

A magam részéről bízom benne, hogy az illető játékosok megszívlelik ezeket a sorokat, ne mondjanak „számom-bánomot” — de álljanak a csapat rendelkezésére szívvél-lélekkel és vállalják komoly, sportemberhez méltóan a csapatban a posztjukat. Ebben a kérdésben a szombati játékosértekezleten (este 8 órakor a Katolikus Körben) végleges dön-tés lesz, ahová ezután is meghívok minden játékos.

— ÉRTESÍTÉS. A Katolikus Kór vezető-sége értesíti a teke iránti érdeklődőket, hogy f. hó 18-án vasárnap d. e. 11 óratól egyéni versenyt rendez. Katolikus Kór.

— VÁRMEGYÉNK TANFELÜGYELŐJE a közigazgatási bizottság ülésén bejelentette, hogy gondoskodott arról, hogy a hosszú kényszeraszünetben a tanulók megfelelő fog-lalkoztatásban részesüljenek: utasította a ta-nítótságot, hogy a gyermekek életét állandóan kísérjék figyelemmel, tanulmányi feladatokkal lássák el, a gyakori családlatogatások és ki-rándulások által igyekezzenek elérni, hogy a gyermekeknek tanulmányi és nevelési szem-pontból megfelelő viszonyosság ne történjék. A tan-erők foglalkoztatása iránt később történik intézkedés. Addig is, amíg a kormányrendelet megjelenik, több tanerőt a közigazgatá-s-hoz ideiglenesen osztott be a tanfelügyelő.

Léva megyei város polgármesterétől.

Szám 3599—1944. Van.

Tárgy: Az 1944-45 évi termelési és beszoigálatási kötelezettség megállapítása és a beszoigálatás.

H I R D E T M É N Y

A m. kir. Közlektársügyi Miniszter ur 107.000-1944. K. M. számu rendeletével az 1944 45. évi termelési és beszoigálatási kötelezettség megállapította és a beszoigálatást meg-határozta.

A beszoigálatást a mezőgazdasági ingatlan után 1944. évi július 1. napjától 1945. év június 30-ig kell teljesíteni.

Mezőgazdasági ingatlan alatt szántóföldet, rétet és legelőt kell érteni.

A szántóföldet terhelő beszoigálatási kö-telezettség 40 buzaegységből 10 buzaegység (kenyér, gabona, beszoigálatási kötelezett-ség, 10 buzaegységet) (zsrbeszoigálatási kö-telezettség), 7 buzaegységet (husbeszoigálatási kötelezettség) és 13 buzaegységet (szabad-választási beszoigálatási kötelezettség) kel beszoigálatni.

A rétet terhelő beszoigálatási köteleesség mérteke a rét kat. tiszta jövedelmének és m-nőségének figyelembe vétele mellett történik.

A rétek I.—V. osztályba vannak sorozva és a beszoigálatási köteleesség kat. holdankint 240—80 buzaegység.

A rendelet szerint a beszoigálatást mező-gazdasági munkával is lehet teljesíteni, abban az esetben, ha gazdakönyvvél rendelkező, mezőgazdasági munkát vállal, a munkaadó által igazolt napszámbernek — amely azon-ban a hivatalosan megállapított legmagasabb munkabéternél több nem lehet — minden egy pengője után 2.50 buzaegységet kell a beszoigálatási köteleesség teljesítésébe beszámí-tani. A munkaadónak ugyanannyi buzaegy-ségnek kell a beszoigálatási köteleességét felelmenli.

A beszoigálatási köteleességet az tartozik teljesíteni, aki az annak alapjait szolgáló szántó-, rét-, vagy legelő területen az 1944—45. évben tényleg gazdálkodik.

A fenti rendelet alapján felhívom mindazon gazdakönyvvél rendelkező, beszoigálatási kö-telezes termelőket, hogyha az általuk megmü-velt terület nagyságában művelési ágában, az elmult gazdasági évhez viszonyítva változás állott be, ez a változás az új tényleges gaz-dálkodóval együtt, vagy művelési ágváltozást bejelentő igazolás felmutatása mellett haladéka-talanul, legkésőbb azonban 1944. évi április 30 ig a városi közeletási hivatal 20. számu helyiségében jelentésk be.

Ugyiszintén bejelenteni tartozik — a fenti időpontig — az általa megmüvelt területet az is, aki az 1944. évben olyan rét-, vagy leg-elő területen gazdálkodik, amely az 1943—44. évben nem volt a gazdakönyvében felvéve.

Az új gazdakönyvek átvetélt idejét a ren-delet 1944. május 16-tól június 15-ig terjedő időben állapította meg.

Léva, 1944 április 13.

VOJTÁS s. k.
h. polgármester.

Az Ipolysági Kir. Törvényszék Elnökétől.

1940/El. I. A. 4/28. szám.

HIRDETMÉNY

A rögtönbíráskodás (statárium) kiterjesztéséről.

A 8020—1939. M. E. számú rendelet 2. §-a alapján közhírré teszem, hogy a m. kir. minisztérium 1.250—1944. M. E. számú rendeletével, az 1939. évi II. t. c. 221. §-ában nyert felhatalmazás alapján a

RÖGTÖNBÍRÁSKODÁST
(statáriumot)

— a már fennálló jogszabályokban megjelölt büntetteken felül, — kiterjeszti: ugy a polgári, mind a honvéd büntetőbíráskodás körében az ország, illetőleg a honvéd büntetőbíráskodás egész területére

a gyilkosság, szándékos emberölés és rablás büntetése abban az esetben is, ha azt nem löfegyver, robbantószer vagy robbanóanyag használatával (12.727—1939. I. M. E. számú rendelet) illetőleg nem a légvédelmi készültséggel kapcsolatos elsötétítés vagy a légiriadó ideje alatt vagy a légítamadással kapcsolatban követik el (2.770—1941. M. E. és 3.940—1.943. M. E. számú rendeletek.)

A rögtönbíráskodás kiterjed a gyilkosság elkövetésére irányuló szövetségre, valamint a fent megjelölt bűncselekmények kísérletére és a tetteseken felül a részesekre (Btk. 69 §.) is. Felhívom a lakosságot, hogy ezen bűncselekmények elkövetésétől mindenki óvakodjék, mert aki ilyen bűncselekményt követ el,

rögtönbíráskodás (statárium) alá kerül és HALÁLLAL BŰNHŐDIK.

Ipolyság, 1944 április hó 4.

Dr. Mokry Ödön s. k.
m. kir. törvényszék elnöke.

Eladó 1 drb villanymotor 1 lóerős 220/380. W, 1 drb Univerzális marógép esztergapadra szerelhető, 1 drb vasfűrész-gép, 1 kis szivattyu motorral új 220/380 W. Léva, Horthy Miklós-ut 18. 529

Zománcozott alig használt Lam-part fürdőkád, kályhával, egy zseb gramofon és finom női ingek eladók. Cim a kiadóban. 531

Egyszemélyes, szép, világos hálószoba, ebédlőszobával 6 borszékkal, ebédlőszekrény eladó. Bem-u 13. 526

Örhegy

hegyközség előljárósága folyó hó 16-án délután 3 órakor

vadászati jogát

a legtöbbet ígérőnek bérbeadja. Az árverés a pástortornánál. Előljáróság.

ÚJ ÜZLETNYITÁS!

A nagyérdemű közönség szives tudomására adom, hogy Léván, Báti-utca 5 szám alatt

csemege-, fűszer- és vegyeskereskedést nyitottam.

Minden igyekezetem oda fog irányulni, hogy a n. é. közönség igényeit a legjobban kielégítssem. Szives pártfogást kérve maradtam teljes tisztelettel

IFJ. KOLLÁR FERENC

ceemege, fűszer, vegyeskeres., Léva, Báti-u. 5.

Ajánlkozik háztartás vezetésére több éves bizonyítvánnyal magányoshoz vagy két személyhez, esetleg plébániára. Léva, Madách-utca 12. 511

Két éves kereskedelmit végzett leány állást keres. Cim a kiadóban. 513

Egy gyermekkocsi eladó Damjanich-utca 15 szám. 515

Zongorát vagy pianinót bérelnék. Cim a kiadóban. 516

Eladó egy egész új Hóman—Szekfű Magyar Történet I—V. Cim a kiadóban. 517

Bérbe vennék használt gyermek vagy hálószoba berendezést. Cim a kiadóban. 518

Szőlők és földek bérbe kiadók, bővebbet özv. Gál Jánosnál Horthy Miklós-ut. (Vendéglő). 519

Jókarban levő modern mély gyermekkocsit keresek. Cim a kiadóban. 520

Kiskeleti összekötő perzsaszőnyeg és speizállvány eladó. Cim a kiadóban. 522

Olcson eladó kitünő állapotban 1 drb. 13 m hosszú 5 m széles, 1 drb. 6 m hosszú 4 m széles faépület, 1 drb. dupla sertésöl. Megtekinthető Léván, Felszabadulás-u. 105. 524

Angora nyulak akár tenyésztetre, akár husra olcson eladók, nyulakretcekkal együtt is. Megtekinthető Léván, Felszabadulás-u. 105. 525

Háztartási és kubikus talicskák, kis kocsik, angora és kender rokkák, tölgyfa szőlő karók nagyobb mennyiségben kaphatók Szabó Dániel fatelepe, Antal Gyula-u. 5. 532

Városi Mozgó, Léva

Tulajdonos: Varenics Antal. — Telefon 67.

ELŐADÁSAINKAT hétköznap este 5 és 7 óra, szombat, vasár- és ünnepnap 1-3-5 és 7 órakor

PÉNZTÁRNYITÁS: hétköznap a. u. 4 órakor, vasár- és ünnepnapon délelőtt 10 órakor.

VIDÉKIEKNEK jegyket telefon vagy levélmegrendelésre fenntartunk.

1944 évi április hó 15-én, 16-án, és 17-én Szombaton, vasárnap és hétfőn

Gróf Monte Cristo

film I. része

MAGYAR HANGOS VILÁGHIRADÓ!

1944 évi április hó 18-án, 19-én és 20-án — Kedden, szerdán és csütörtökön

Gróf Monte Cristo

film II. része

Kizárólag csak ennél a filmmel kezdődnek az előadások 3, 5 és 7 órakor. Biztosítsa jegyét mind a két részre! A jegyket mindkét rész előadásaira egyszerre árusítjuk.

„U F A” HANGOS VILÁGHIRADÓ!

1944 évi április hó 21-én, 22-én, 23-án és 24-én Pénteken, szombaton, vasárnap és hétfőn

BOLDOG IDŐK

Karady Katalin és Ajtay Andor nagy filmje.

MAGYAR HANGOS VILÁGHIRADÓ!

Előkészületben:

Potyautas
Fekete hajnal

Szakszerű javító-műhely!

Varrógépek, kerékpárok, bel- és külföldi gyártmányu. Gramafon lemezek legújabb felvételek. **Fegyvergyári** vadász- és céllövő fegyverek. **Vadászati és halászati** cikkek.

BÁROSKA J. Léva. Tel. 130

Ma és minden este a Kovács étteremben

Szives pártfogást kér:

Kovács F. vendéglős.

VÁAMOS MÁRIA

kiváló énekesnő és DANYI GÉZA elsőrendű szalon és jazz zenekarával szórakoztatja a közönséget.